

► ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συνέντευξη: Γιώργος Γαζεπίδης, Επιμέλεια: Παρασκευή Καπλάνη

ΣΤΕΛΙΟΣ Λουμάκης

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ

Εφ' όλης της ύλης συνέντευξη του Στέλιου Λουμάκη για τα φωτοβολταϊκά. Για όλα τα σημαντικά ζητήματα που αφορούν στον κλάδο των φωτοβολταϊκών μίλησε ο Πρόεδρος του ΣΠΕΦ, Στέλιος Λουμάκης, σε συνέντευξη που παραχώρησε στο περιοδικό PROFIL ENERGY.

ΤΑ ΛΑΘΗ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΓΕΙΩΣΑΝ ΑΠΟΤΟΜΑ ΚΑΙ ΑΝΩΜΑΛΑ ΚΑΘΕ ΠΤΥΧΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Στις αρχές του χρόνου επανεκλεγήκατε Πρόεδρος του Συνδέσμου Παραγωγών Ενέργειας με Φωτοβολταϊκά (ΣΠΕΦ). Σε μία κρίσιμη περίοδο κατά την οποία αλλάζει ο χάρτης της αγοράς των φωτοβολταϊκών τόσο στη χώρα μας όσο και διεθνώς. Ποιες είναι οι προτεραιότητες του Συνδέσμου;

Για να είμαστε ακριβείς η κρίσιμη περίοδος για τα φωτοβολταϊκά και την αγορά συνολικά ξεκίνησε στις αρχές του 2012, όσο και αν δεν έγινε αυτό εγκαίρως αντιληπτό από πολλούς, ωστόσο ευτυχώς πλέον τα χειρότερα είναι πίσω μας. Εστιάζοντας στη δεύτερη θητεία μου ως Πρόεδρου του ΣΠΕΦ σε συνέχεια της επανεκλογής τον περασμένο Ιανουάριο, θα σας έλεγα

πως η αποκατάσταση καταρχήν της οικονομικής ισορροπίας, της ρευστότητας και της αναλογικότητας μεταξύ των πληττόμενων παραγωγών Πανελλαδικά από τα μέτρα της περιόδου 2012-13 του ΥΠΕΚΑ, αλλά και η ύπαρξη ενός στιβαρού ενεργειακού σχεδιασμού που δε θα γεννά ελλείμματα στο μέλλον και που θα διαχειρίζεται αποτελεσματικά το ρυθμιστικό κίνδυνο, ήταν οι κορυφαίες μας προτεραιότητες. Ο Σύνδεσμός μας ως ο κατ' εξοχήν επιστημονικός και επιχειρηματικός φορέας εκπροσώπησης των ηλεκτροπαραγωγών από φωτοβολταϊκά Πανελλαδικά, δηλαδή των «προσώπων» που έχουν επενδύσει και δανειστεί συνολικά 5 δις ευρώ σε κεφάλαια για το σκοπό αυτό, δεν έχει περιθώρια

για συνθήματα και συναισθηματισμούς που όμως δεν προάγουν ταυτόχρονα ισοσκελισμένη εικόνα τεχνικά και οικονομικά. Για παράδειγμα η περαιτέρω ανάπτυξη της αγοράς με κάθε κόστος για εμάς δεν είναι αυτοσκοπός. Αγορά σημαίνει ζήτηση ηλεκτρισμού, αλλά όταν αυτή μειώνεται λόγω της ύφεσης δραματικά τα τελευταία χρόνια, τα βήματα επέκτασης, αν πρέπει να γίνουν τέτοια, οφείλουν να είναι προσεκτικά. Αντιλαμβανόμενοι τις επιπλέον τεχνικές δυσκολίες που υπεισέρχονται ένεκα της στοχαστικότητας του προϊόντος που παράγουν οι ΑΠΕ αλλά και της ισορροπίας επί ξηρού ακμής σε πραγματικό χρόνο που οφείλει να υπάρχει μεταξύ προσφοράς και ζήτησης ηλεκτρισμού κάθε στιγμή στο σύστημα, δεν μαζιμαλίζουμε στις σκέψεις μας. Το re-engineering της ηλεκτροπαραγωγής ώστε να μπορεί να ενσωματώσει με ασφάλεια υψηλές διεισδύσεις ΑΠΕ χρειάζεται νέες βαριές υποδομές (π.χ. έξυπνα δίκτυα και περιφερειακές διασυνδέσεις), που όμως θα πάρουν χρόνια για να υλοποιηθούν δεδομένης και της οικονομικής στενότητας και του κλίματος αποεπένδυσης που αυτή συνεπάγεται. Επιπλέον όλα αυτά οφείλουν να συμβαδίζουν και με τη δυνατότητα του καταναλωτή να τα αποπληρώνει, αφού νομοτελειακά όλα τα κόστη που υπεισέρχονται εκεί καταλήγουν. Εκείνο που δε θέλουμε λοιπόν να συμβεί είναι η επανάληψη των υπερβολών δίχως αντίκρισμα του πρόσφατου παρελθόντος, που πλήγωσαν ανεπανόρθωτα την εμπιστοσύνη του κλάδου και όσων επένδυσαν πραγματικά χρήματα σε αυτόν. Αυτό αποκαλείται ρυθμιστικός κίνδυνος και δεν έχει να κάνει μόνο με την οικονομική πτυχή της αστοχίας που δυστυχώς ζήσαμε, αλλά και με την τεχνική ισορροπία δηλαδή τη δυνατότητα απορρόφησης της νέας κάθε φορά παραγωγής ΑΠΕ. Και επειδή για μεγάλες διεισδύσεις αυτό δε θα είναι πλέον πάντα αυτονόητο, θα πρέπει η κατανομή προτεραιότητας στην έγχυση για τα νέα κάθε φορά έργα να γίνεται με δίκαιο τρόπο μέσω της εφαρμογής ειδικού πρωτοκόλλου στη βάση του μοντέλου last in - first out, δηλαδή οι νέες κάθε φορά επενδύσεις ΑΠΕ να μην κανιβαλίζουν τις προηγούμενες. Για το σκοπό αυτό χρειάζονται σημαντικές υποδομές on-line ελέγχου στα δίκτυα Χαμηλής και Μέσης Τάσης, που η υλοποίησή τους, σε επαρκή κλίμακα τουλάχιστον, υπερβαίνει την τρέχουσα δεκαετία.

Σήμερα η αγορά δείχνει να βρίσκεται σε κρίσιμο σημείο με τους περισσότερους ιδιοκτήτες να είναι σε απόγνωση. Τι κατά τη γνώμη σας πήγε στραβά; Πότε και πώς «εκτροχιάστηκε» η αγορά φωτοβολταϊκών;

Για να πάρουμε τα πράγματα με τη σειρά θα ξεκινήσω από την άρση πληθώρας στρεβλώσεων στην χονδρεμπορική αγορά που επετεύχθη και με τις δικές μας νομικές παρεμβάσεις πέρσοι. Αναφερόμαι χαρακτηριστικά στην ΟΤΣ, τον Κανόνα 30%, τον ΜΑΜΚ, το ύψος αποζημίωσης της μεγάλης ΣΗΘΥΑ κ.ά. Μπορεί τα ακρωνύμια να σας ακούγονται δυσνόητα, κρατείστε όμως πως τα περισσότερα από αυτά τροφοδοτούσαν εκατομμύρια ευρώ πλασματικό έλλειμμα στον Ειδικό

Λογαριασμό ΑΠΕ για χρόνια χωρίς ευθύνη των ΑΠΕ. Δυστυχώς όμως ενώ παλεύαμε και από ό,τι φαίνεται τα καταφέραμε σε σημαντικό βαθμό να επιλυθούν τα ανωτέρω καίρια προβλήματα, η αγορά ταυτόχρονα δημιουργούσε νέες στρεβλώσεις και υπερβολές αυτή τη φορά όμως εντός της αυλής μας.

Αναφέρομαι χαρακτηριστικά, όπως ίσως αντιληφθήκατε, στη συντελεσθείσα υπεραδειοδότηση των ΑΠΕ (4 φορές ο εθνικός στόχος του 2020) και εν τέλει εμπροσθοβαρή υπερανάπτυξη των Φ/Β που μας επιφύλαξε το 2013 και που επτά χρόνια νωρίτερα επιτεύχθηκαν οι στόχοι του 2020 και μάλιστα με κοστοβαρή τρόπο για τον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ, αφού δεν υπήρξε επαρκής αποκλιμάκωση των προσφερόμενων тарифών σε αντιστοιχία και με τη μείωση του κόστους εξοφλισμού. Η εκ των υστέρων άστοχη διαχείριση του ανακρίβητου οικονομικού προβλήματος από το ΥΠΕΚΑ μέσω επιβολής οριζόντιων εισφορών επί του τζίρου χωρίς καμία παραμετροποίηση, δημιούργησε στρατιές κατεστραμμένων και ασύμμετρα πληττόμενων ανοίγοντας κυριολεκτικά τους ασκούς του Αιόλου μεταξύ των παραγωγών. Μαθαίνοντας γρήγορα από τα λάθη του παρελθόντος αποφασίσαμε να μην αφήνουμε επ' ουδενί τη θέση μας κενή στο δημόσιο διάλογο με την Πολιτεία, όσο επώδυνο και αντιδημοφιλές και αν γίνεται αυτό σε ιδιαιτέρως ευαίσθητα θέματα. Προτιμούμε να μην είμαστε πάντα ευχάριστοι, αν πρόκειται να προλάβουμε μια αστοχία που έρχεται ισοπεδωτικά να επιβληθεί στον κλάδο.

Πιστεύετε ότι δόθηκαν υπερβολικά πολλά κίνητρα με αποτέλεσμα να χαθεί το μέτρο;

Δεν φτάνει τα κίνητρα που θεσπίστηκαν στην αρχή με τον ν. 3468 το 2006, αλλά η μη έγκαιρη αποκλιμάκωσή τους κυρίως τα τελευταία χρόνια. Μέσω της ατομίας της Πολιτείας -για προφανείς λόγους- αλλά και της διατήρησης του μηχανισμού διακράτησης тарифών από το παρελθόν συντηρήθηκαν αυτές παρατεταμένα υψηλά και δεν ακολούθησαν την αποκλιμάκωση του κόστους εγκατάστασης. Επιπλέον αν μην ξεχνάμε ότι και η αδειοδοτική διαδικασία κατέστη μετά το 2010 απείρωσα ευκολότερη, οπότε ο συνδυασμός όλων αυτών αλλά και του κλίματος έλλειψης εναλλακτικών επενδυτικών επιλογών λόγω της κρίσης στην οικονομία, λειτούργησε ως ελατήριο για την υπερθετική ανάπτυξη του κλάδου. Μιλούν πολλοί για τις θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν από τα Φ/Β και σήμερα χάθηκαν. Νομίζω δεν αρκεί αυτή η αποσπασματική θεώρηση. Χρειάζεται να βλέπουμε αν οι θέσεις εργασίας που δημιουργούμε στην οικονομία στηρίζονται σε δραστηριότητα που αναπτύσσεται βιώσιμα, ώστε στο τέλος της ημέρας να είναι και αυτές οι θέσεις βιώσιμες αλλά και οι επενδυτές να μην χάσουν τα χρήματά τους. Διαφορετικά θα κινούμαστε μεταξύ πολύ σύντομων κύκλων υπερανάπτυξης-κατάρρευσης που ουδείς σοβαρός επιθυμεί να παρακολουθήσει, αποκαθλώνοντας κάθε έννοια επενδυτικής αξιοπιστίας, σταθερότητας και ελκυστικότητας ως χώρα.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ

Ο ΣΠΕΦ (Σύνδεσμος Παραγωγών Ενέργειας με Φωτοβολταϊκά) ιδρύθηκε το Μάρτιο του 2009 με σκοπό βάσει του καταστατικού του την προάσπιση των συμφερόντων των παραγωγών ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα. Πρόκειται για Πανελλαδικό κατ' εξοχήν επιστημονικό αλλά ταυτόχρονα και επιχειρηματικό Σύνδεσμο αφού τα μέλη όλα έχουν υλοποιήσει επενδύσεις στην παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκά.

Διοικητικό Συμβούλιο Συνδέσμου Παραγωγών Ενέργειας με Φωτοβολταϊκά

Πρόεδρος	Λουμάκης Στυλιανός.	Μέλη	Σιαμίδης Μιχαήλ, Δοντάς Ευρυπίδης, Χρονόπουλος Κωνσταντίνος, Σαμαράς Γεώργιος, Δρόσος Γεώργιος
Αναπρόεδρος	Τσούμας Κων/νος		
Γεν. Γραμματέας	Αγγελοπούλου Όλγα	Αναπλ. Μέλη	Βήλος Γεώργιος, Κύρου Κωνσταντίνος, Ταρκάσης Γεώργιος
Ταμίας	Λαλιώτης Λουκάς		

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ

Δημοκρατίας 3, 151 21, Πεύκη, Τηλ: 210/68.54.035, Fax: 210/6854035, e-mail: info@spfe.gr, www.spfe.gr

Πολλοί θεωρούν ότι δεν υπάρχουν περιθώρια για περαιτέρω ανάπτυξη. Πιστεύετε ότι υπάρχει δυνατότητα αναθέρμανσης (ανάκαμψης) της αγοράς φωτοβολταϊκών και αν ναι με ποιους τρόπους;

Το «εύκολο» κομμάτι της ανάπτυξης των ΑΠΕ νομίζω το έχουμε ήδη διανύσει φθάνοντας σήμερα σε ενεργειακή διείσδυση σε ετήσια βάση στην ηλεκτροπαραγωγή περί το 28% συμπεριλαμβανομένων και των μεγάλων υδροηλεκτρικών. Από εδώ και πέρα μεγαλύτερες διεισδύσεις απαιτούν re-engineering των υποδομών δικτύου και νέο εντελώς ρυθμιστικό πλαίσιο ΑΠΕ. Το κρίσιμο για την περαιτέρω αύξηση της ενεργειακής διείσδυσης είναι το ισοζύγιο ισχύος σε πραγματικό χρόνο. Ημέρες με ηλιοφάνεια και ανέμους σε όρους παροχής ισχύος οι μεταβλητές αυτές ΑΠΕ μπορεί να συμμετέχουν για κάποιες ώρες έως και 60% στην κάλυψη των φορτίων της ζήτησης. Δυστυχώς όμως η παροχή αυτή είναι διαλείπουσα, δηλαδή ευμετάβλητη οπότε ο διαχειριστής του συστήματος υποχρεούται να διατηρεί σε επιφυλακή ένα ιδιαίτερα ευέλικτο υπόλοιπο σύστημα ώστε ο καταναλωτής να μην αισθανθεί ενοχλητικές εκτός ορίων (π.χ. black-out) διακυμάνσεις. Συνεπώς στο εξής δεν μπορούμε να μιλάμε μονομερώς για ανάκαμψη των φωτοβολταϊκών, διότι αυτό είναι μυωπικό. Χρειάζεται να τροποποιήσουμε πρωτίστως όλη την υποδομή δικτύου προς την κατεύθυνση των «έξυπνων δικτύων» ενσωματώνοντας στο σχεδιασμό μας και τον καταναλωτή, η οικία του οποίου μπορεί να λειτουργήσει κάλλιστα ως αποθεστήρας των διακυμάνσεων. Σε περιοχές της Ευρώπης που λειτουργούν έξυπνα δίκτυα, καταρχήν όλες οι ενεργειακές καταναλώσεις των νοικοκυριών καταβάλλεται προσπάθεια να τροφοδοτούνται από ηλεκτρισμό συμπεριλαμβανομένης της θέρμανσης και της παροχής ζεστού νερού. Εκεί ο καταναλωτής

αποδεχόμενος και ρυθμίζοντας τη διακύμανση που «ανέχεται» να έχει π.χ. η θέρμανση αυτή, συμμετέχει στην απόσβεση των διακυμάνσεων λόγω ΑΠΕ κερδίζοντας παράλληλα οικονομικά μέσω των κατάλληλων κινήτρων που του παρέχονται για την υπηρεσία του αυτή. Δυστυχώς στην Ελλάδα της ύφεσης η θέρμανση ως αγαθό ακόμη και με καυσόξυλα παραμένει ζητούμενο, πόσω μάλλον η προηγμένη μετάβαση της στον ηλεκτρισμό. Εν πάση περιπτώσει στόχος αυτής της φιλοσοφίας των έξυπνων δικτύων είναι η αποφυγή-ελαχιστοποίηση των αναγκαστικών περικοπών στην παραγωγή ΑΠΕ, η οποία όταν παρά την ευελξία που προαναφέραμε λαμβάνει χώρα λόγω ασυμφωνίας παραγωγής-ζήτησης που δεν μπορεί άλλως να απορροφηθεί, γίνεται στη βάση σαφούς πρωτοκόλλου προτεραιότητας (ρυθμιστικό πλαίσιο) που οι παραγωγοί πριν καν επενδύσουν γνωρίζουν. Εν κατακλείδι για κανέναν δεν έχει νόημα να προσθέτει ΑΠΕ στο σύστημα που εν συνεχεία θα τους περικόπτει άναρχα τη λειτουργία λόγω της ανελαστικότητας του συστήματος, της έλλειψης των απαραίτητων υποδομών αλλά και του απαραίτητου ρυθμιστικού πλαισίου. Πολύ περισσότερο δεν έχει νόημα για τους επενδυτές, που καλούνται ναβάλουν τα κεφάλαιά τους στην προσπάθεια αυτή και να δανειστούν ακόμη περισσότερα και μάλιστα για μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Όπως αντιλαμβάνεστε λοιπόν, πέραν των τεχνικών δυσκολιών η μετάβαση σε υψηλότερες διεισδύσεις ΑΠΕ βιώσιμα και επ' ωφελεία όλων απαιτεί συνολική θεώρηση. Θα το επαναλάβω γιατί είναι κρίσιμο, πως στο κέντρο όλου αυτού του re-engineering βρίσκεται εν τέλει ο καταναλωτής, ο οποίος θα πρέπει να έχει το διαθέσιμο εισόδημα να τα χρηματοδοτήσει όλα αυτά μέσω των λογαριασμών ρεύματος, αφού οικονομικό αεικίνητο δεν υπάρχει.

ΣΤΕΛΙΟΣ Λουμάκης

ΤΑ ΛΑΘΗ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΓΕΙΩΣΑΝ ΑΠΟΤΟΜΑ ΚΑΙ ΑΝΩΜΑΛΑ ΚΑΘΕ ΠΤΥΧΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται με τη μείωση των εγγυημένων τιμών έχουν φέρει γκρίνια και αναστάτωση. Ποια είναι η αποτίμηση του ΣΠΕΦ για το νομοσχέδιο του new deal;

Γκρίνια και αναστάτωση υπήρξε απ' όταν πρωτοεφαρμόστηκαν αναδρομικές περικοπές επί του τζίρου των παραγωγών, δηλαδή από το ν. 4093 το 2012 με τη γνωστή εισφορά 25 – 30%. Τότε μάλιστα λόγω του οριζόντιου και ασύμμετρου ως προς την φοροδοτική ικανότητα των παραγωγών χαρακτήρα της, μεγάλη μερίδα παραγωγών οδηγήτο στην καταστροφή και όλος ο κλάδος σε βίαιη νοθεία. Το ΥΠΕΚΑ αντιλαμβανόμενο την αστοχία του ν. 4093 επανήλθε το 2013 με το ν. 4152 προσεγγίζοντας αναλογικότερη επιβάρυνση, πολύ χονδρικά ενσωματώνοντας στους υπολογισμούς του τον παράγοντα της αποκλιμάκωσης του κόστους εγκατάστασης σε κάποια χρόνια. Παράλληλα τον Ιούνιο του 2013 αποκάλυψε την πρόθεσή του για μόνιμη διευθέτηση του θέματος των περικοπών σε πλήρως αναλογική βάση (New Deal) και παρά το μετέωρο νομικά χαρακτήρα των παρεμβάσεων αυτών. Κάλεσε μάλιστα τους φορείς, η πρώτη συνάντηση έγινε υπό την Τρόικα, να υποβάλλουν τις προτάσεις τους με τελικό γνώμονα το μηδενισμό του συσσωρευμένου ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ έως τα τέλη 2014 (μνημονιακή υποχρέωση). Η διαβούλευση αυτή διήρκεσε τελικά 9 μήνες και έληξε με την ψήφιση του ν. 4254 στις 30 Μαρτίου 2014. Ως ΣΠΕΦ θεωρούμε πως στο μακρύ αυτό διάστημα όποιος αντιλήφθηκε τη σοβαρότητα της κατάστασης, έχοντας ήδη υποστεί τις άδικες παρεμβάσεις των ν. 4093 και ν. 4152 και είχε

•••

Τα λάθη του παρελθόντος και οι αναδρομικές παρεμβάσεις από πλευράς Πολιτείας που επέφεραν, προσγείωσαν όπως είναι φυσικό απότομα και ανώμαλα κάθε πτυχή του κλάδου. Οι ΑΠΕ έπαψαν για τον απλό κόσμο που ενεπλάκη να είναι το «κίνημα των λουλουδιών» μακριά από τη «βαρύτητα» που διέπει κάθε απολύτως τεχνοκρατική επένδυση όπως στην πραγματικότητα είναι.

•••

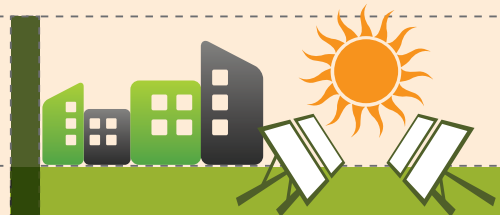
δημόσια να πει κάτι το είπε. Ως αναδρομή θα έλεγα πως ακούστηκαν με «πάθος» όλες οι απόψεις, από την απόλυτη απόρριψη κάθε συζήτησης έως τον αναλυτικό αριθμητικό εξορθολογισμό των αναγκαστικών παρεμβάσεων ως «μη χείρον βέλτιστον» προσέγγιση.

Με τις αποφάσεις που ελήφθησαν από την κυβέρνηση για τον κλάδο των Φ/Β, ποια πιστεύετε ότι θα είναι η επόμενη ημέρα στην αγορά;

Τα λάθη του παρελθόντος και οι αναδρομικές παρεμβάσεις από πλευράς Πολιτείας που επέφεραν, προσγείωσαν όπως είναι φυσικό απότομα και ανώμαλα κάθε πτυχή του κλάδου. Οι ΑΠΕ έπαψαν για τον απλό κόσμο που ενεπλάκη να είναι το «κίνημα των λουλουδιών» μακριά από τη «βαρύτητα» που διέπει κάθε απολύτως τεχνοκρατική επένδυση όπως στην πραγματικότητα είναι. Συνεπώς εκτιμώ πως από πλευράς παραγωγών ή εν δυνάμει επενδυτών το κλίμα θα είναι πολύ πιο ώριμο στο εξής. Μαγικές λύσεις και υπερβολές δεν έχουν θέση πλέον. Ειδικά για την επέκταση των ΑΠΕ πρέπει όπως προανέφερα, να προηγηθούν οι επενδύσεις και η μεταμόρφωση των υποδομών δικτύου και διαχείρισης του προς την κατεύθυνση των έξυπνων δικτύων. Νομίζω μετά την καταιγίδα που περάσαμε, ο τεχνοκρατικός ρεαλισμός είναι πιο εύπεπτος τώρα.

Πόσο πιεστικά έχουν γίνει τα μέτρα φορολόγησης, που αφορούν στους παραγωγούς ενέργειας μέσω φωτοβολταϊκών.

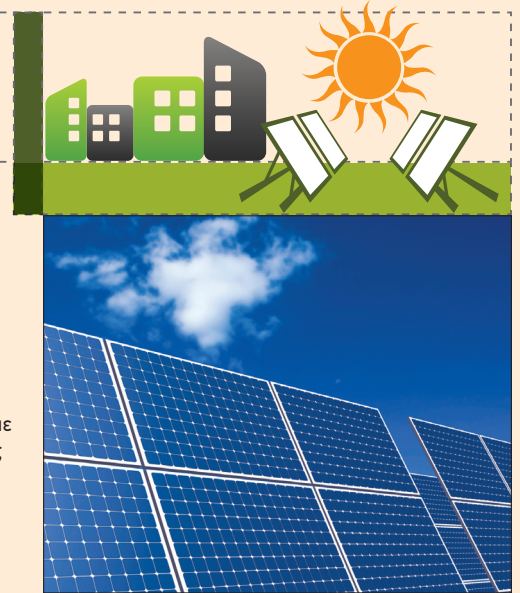
Η επαγγελματική ηλεκτροπαραγωγή από φωτοβολταϊκά καταρχών υποκειται στο ίδιο καθεστώς που αφορά και οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα στον τομέα της φορολογίας εισοδήματος. Τα κέρδη μας λοιπόν φορολογούνται από το πρώτο ευρώ με τον οικείο εταιρικό συντελεστή τουλάχιστον 26%. Αυτό που ωστόσο μας διαφοροποιεί είναι πως είμαστε πεδίο μηδενικής φοροδιαφυγής, αφού οι πωλήσεις μας είναι απόλυτα διαφανείς στο Κράτος και τα τιμολόγια μας εκδίδονται κατ' εικόνα των ενημερωτικών σημειωμάτων που εκδίδει ο ΛΑΓΗΕ ο ίδιος για την παραγωγή που μέτρησε και απορρόφησε το δίκτυο. Σημαντική επιβαρυντική παράμετρος, ωστόσο, είναι το πρόβλημα της απόδοσης ΦΠΑ για τιμολόγια που μνηναιώς εκδίδουμε και που δεν έχουμε εισπράξει επί 7 μήνες, δυστυχώς αυτή είναι η καθυστέρηση στις πληρωμές μας, από τον αποκλειστικό μας πελάτη τον ΛΑΓΗΕ Α.Ε. Θα μου πείτε τώρα πως καθυστερήσεις στις εξοφλήσεις τιμολογίων από πελάτες υπάρχουν παντού στην αγορά. Δεν θα διαφωνήσω καταρχήν μαζί σας, βάζοντας όμως τη διάσταση πως σε εμάς η μη εξόφληση των τιμολογίων από ΛΑΓΗΕ καλύπτει μονομιάς το 100% του τζίρου μας άρα και του αναλογούντος ΦΠΑ. Δεν μπορούμε με άλλα λόγια να κάνουμε διαχείριση του κινδύνου μέσω της διασποράς λόγω του μοναδικού πελάτη που εξ' ορισμού απευθυνόμαστε. Το παράλογο μάλιστα στην περίπτωση μας βρίσκεται στο γεγονός ότι ο πελάτης μας ΛΑΓΗΕ Α.Ε. έχει αποκλειστικό μέτοχο το Ελληνικό Δημόσιο στο οποίο εν τέλει και θα καταλήξει πίσω ο ΦΠΑ που εισπράτουμε

από τα τιμολόγια που εκδίδουμε. Άρα η καθυστέρηση εξόφλησής μας από την εταιρεία (του ελληνικού Δημοσίου) ΛΑΓΗΕ Α.Ε. μας βάζει στην περιπέτεια να χρωστάμε ΦΠΑ που αυτός μας οφείλει και που πάλι πίσω στο Ελληνικό δημόσιο θα πάει. Πολύ χειρότερα μάλιστα ο ΛΑΓΗΕ απαιτεί να είμαστε φορολογικά ενήμεροι για κάθε πληρωμή του προς εμάς, οποτεδήποτε και παντελώς εκπρόθεσμα αυτή λαμβάνει χώρα. Συνεπώς υποχρεούμαστε να δανειζόμαστε ή να ταλαιπωρούμαστε με διακανονισμούς στην Εφορία όχι από υπαιτιότητά μας, αλλά από του Ελληνικού Δημοσίου. Ας ελπίσουμε πως ο πολυδιαφημισμένος για πάνω από 1 χρόνο συμψηφισμός οφειλών Φορέων του Δημοσίου προς Ιδιώτες με τις απορρεύσεις υποχρεώσεων των τελευταίων προς την Εφορία θα λύσει το πρόβλημα. Ακόμη πιο φιλόδοξη ακούγεται η απαλλαγή της υποχρέωσης καταβολής ΦΠΑ για τιμολόγια που δεν έχουν εισπραχθεί. Θα δείξει... Μεγάλη επιβάρυνση στο κλάδο μας επέφερε η μη έκπτωση από τα έσοδα ολοκληρωτικής της επιβληθείσας στον τζίρο Εισφοράς του ν. 4093 (25 – 42%). Κυριολεκτικά το Κράτος με στοιχεία εικονικής κερδοφορίας μας αφαίμαξε σε ένα χρόνο φορολογικά έσοδα πολλών ετών.

Οι πληγές αυτές θα αργήσουν να κλείσουν. Επιπλέον και παρά το γεγονός ότι έχουμε μηδενική φοροδιαφυγή όπως προανέφερα, μας επεβλήθη υψηλό οριζόντιο τέλος επιτηδεύματος για κάθε επιμέρους μάλιστα Φ/Β μονάδα που διαθέτουμε, ωσάν κάθε μία από αυτές να έχει τάχα την δυνατότητα να φοροδιαφύγει. Αυτό που ξέραμε μέχρι σήμερα, είναι πως η φορολόγηση μέσω τελών, τεκμηρίων και λοιπών «τυφλών» μέτρων γίνεται μόνο σε περιπτώσεις που η οικονομική λειτουργία υποκρύπτει κίνδυνο φοροδιαφυγής και ο έλεγχος του επαγγελματία δεν είναι εκ των πραγμάτων εύκολος. Δυστυχώς ο παραλογισμός της Διοίκησης είναι επίσης «τυφλός».

Να προσθέσω εδώ και το πρόβλημα που έχει προκύψει 3 περίπου χρόνια τώρα με τον ΟΑΕΕ, όπου καλούνται μηχανικοί κανονικά ασφαλισμένοι προ του 1993 στο ΕΤΑΑ (πρώην ΤΣΜΕΔΕ) να διπλοασφαλιστούν στον ΟΑΕΕ λόγω του φωτοβολταϊκού ή της μετοχικής συμμετοχής τους σε πάρκο. Είναι αδιανόστο σε μια χώρα που τίθεται καθημερινά εν αμφιβόλω η δυνατότητα παροχής συντάξεων στο μέλλον, να ζητείται από μεσοκόπους ενεργούς επαγγελματίες μηχανικούς η διπλοασφάλισή τους και σε άλλο κρατικό φορέα για ανύπαρκτη μάλιστα επιπλέον αντιπαροχή.

Τι προτείνει ο ΣΠΕΦ; Τι απαιτεί; Που προσανατολίζεται για την αντιμετώπιση αυτής της εξέλιξης;

Όπως προανέφερα είχαμε από καιρό ζητήσει τον συμψηφισμό των οφειλών με το Δημόσιο ώστε να απαλλαγούμε κατ' αρχήν από το βάσανο της καταβολής ανείσπρακτου ΦΠΑ από ΛΑΓΗΕ και τις ποινές που επισύρει η καθυστέρησή του. Επιπλέον έχουμε ζητήσει μέχρι να ομαλοποιηθεί η ροή των πληρωμών από ΛΑΓΗΕ κατόπιν του New Deal, την προσωρινή απαλλαγή μας π.χ. για 6 μήνες από την υποχρέωση υποβολής σε αυτόν φορολογικής ενημερότητας. Τέλος θεωρούμε εύλογη την κατάργηση ή έστω κλιμάκωση προς τα κάτω με βάση το μέγεθος της μονάδας, των τελών επιτηδεύματος που χρεώνονται ανά υποκατάστημα. Δεν έχει καμία απολύτως λογική και ηθική να υφαρπάζει η Εφορία μέσω του Τέλους αυτού σε κάποιον πολύ μικρό και απολύτως εντάξει φορολογικά το 6% του τζίρου του, πέραν των όσων άλλων του έχει επιβάλλει.

Μιλήστε μας λίγο για τον ενεργειακό συμψηφισμό (net metering) και το πώς μπορεί να αλλάξει τα πράγματα;

Ο ενεργειακός συμψηφισμός (net – metering) ως όχημα προσθήκης νέας Φ/Β ισχύος στο σύστημα ή ισοδύναμης αφαίρεσης κατανάλωσης, τεχνικά δεν «ξεφεύγει» των γνωστών περιορισμών ηλεκτροπαραγωγικής υπερδυναμικότητας που αφορούν τους ανεξάρτητους παραγωγούς. Η διασύνδεση των παραγωγών net-metering στο δίκτυο το οποίο καθημερινά χρησιμοποιούν αμφίδρομα και ως αποθήκη ηλεκτρισμού προς κάλυψη των ετεροχρονισμών και της αναντιστοιχίας σε πραγματικό χρόνο της παραγωγής με την κατανάλωσή τους, τους καθιστά το ίδιο εύαλωτους στις ισορροπίες του ισοζυγίου ισχύος. Η χονδραιοδέσπατη θεώρηση πως οι net-metering Φ/Β παραγωγοί παράγουν το ρεύμα που καταναλώνουν, υπεραπλουστεύει επικίνδυνα σειρά κρίσιμων παραμέτρων για την ισορροπία αλλά και τη βιωσιμότητα του εγχειρήματος. Με άλλα λόγια αν όλο το περιβάλλον σύστημα και δίκτυο στο οποίο διασυνδέονται και αδιάλειπτα χρησιμοποιούν δεν είναι ευσταθές και αποδοτικό, ούτε εκείνοι θα μπορούσαν αντίστοιχα να απολάβουν τα οφέλη των συστημάτων αυτών, αφού οι αναγκαστικές αποζημιώσεις (λόγω υπερπροσφοράς ισχύος ή υπερφόρτωσης των γραμμών) του παραγωγικού τους σκέλους, θα απομειώνουν την παραγωγή καταλήγοντάς τους εν τέλει σε απλούς καταναλωτές. Επιπλέον το ανωτέρω φαινόμενο των «τυχαίων» αναγκαστικών αποζημιώσεων από τους inverters θα επεκτεινόταν και σε άλλες Φ/Β εγκαταστάσεις του δικτύου (π.χ. σε γειτονικά οικιακά Φ/Β συστήματα), αφού στη μέση και χαμηλή τάση δυνατότητα επιλεκτικών αποζημιώσεων στη λογική του "last-in first-out" από το διαχειριστή δεν υπάρχει. Συνεπώς κρίνεται καταρχήν επιβεβλημένη η ύπαρξη πλαφόν 10 kWp στις Φ/Β εγκαταστάσεις net-metering αλλά και συνολικά η ανάπτυξη τους στη χώρα εντός των πλαισίων του εθνικού στόχου. Αυτά θα λειτουργήσουν προστατευτικά για την αγορά αλλά και για την ανάπτυξη

της μέγιστης διασποράς, έως ότου αναδειχθούν όλα τα κρίσιμα σημεία του εγχειρήματος και του νέου τοπίου που θα δημιουργήσει. Η ίδια θεώρηση διέπει και τις οικονομικές πτυχές διατήρησης ενός ευσταθούς, επαρκούς, αποδοτικού και κατάλληλα εφοδιασμένου με υποδομές συστήματος και δικτύου. Εν γένει το κόστος ανάπτυξης και συντήρησης των υποδομών αυτών, τις οποίες οι παραγωγοί net-metering αδιάλειπτα θα χρησιμοποιούν, επιμερίζεται στις διακινούμενες προς κατανάλωση σε πραγματικό χρόνο kWh. Αν ολοένα και μεγαλύτερη μερίδα καταναλωτών μετατραπεί σε παραγωγούς net-metering, οπότε συμψηφιστικά στο χρονικό όγκο ελέγχου επειδή το λογιστικό αποτύπωμα κατανάλωσης φαίνεται μηδενικό, απαλλάσσεται της καταβολής του αντιστοιχούντος μεριδίου κόστους για το δίκτυο, παρότι σε πραγματικό χρόνο η διακίνηση kWh ήταν απείρως μεγαλύτερη, το κόστος συντήρησης των υποδομών αυτών θα επιμερίζεται ολοένα και σε λιγότερους καταναλωτές αυξάνοντας έτσι το κόστος γι' αυτούς ή άλλως τα ελλείμματα του διαχειριστή. Κάτι τέτοιο προφανώς δεν θα ήταν βιώσιμο. Η ύπαρξη λοιπόν και δεύτερου μετρητή ώστε η χρέωση των τελών δικτύου να άπτεται ακριβοδίκαια των απορροφώμενων σε πραγματικό χρόνο kWh (και όχι του πλασματικού διαφορικού στον χρονικό όγκο ελέγχου αποτελέσματος) είναι εύστοχη. Η μη απαλλαγή τέλους των εγκαταστάσεων net-metering από τα τέλη ΥΚΩ και ΕΤΜΕΑΡ, που άπτονται ευρύτερων ενεργειακών πολιτικών Εθνικής και Ευρωπαϊκής εμβέλειας, για το σύνολο της κατανάλωσης τους είναι εξίσου επιβεβλημένη. Μετά τα παθήματα του παρελθόντος, οι οποίες πολιτικές χαράσσονται στο εξής, πρέπει επιτέλους να μην δημιουργούν ελλείμματα και εκ των προτέρων ορατές αστοχίες, ροκανίζοντας έτσι την ευστάθεια όσων με θυσίες επιτεύχθηκαν τα προηγούμενα χρόνια ειδικά στις ΑΠΕ. Η επιφανειακή δικαιολογία της παροχής δήθεν περίσσειας ενέργειας από τους net-metering παραγωγούς που θα χαρίζεται στο δίκτυο και άρα θα ενισχύει τον ειδικό λογαριασμό ΑΠΕ μέσω σχετικής οικονομικής αντιπαροχής δεν πείθει, αφού ο ετήσιος κύκλος συμψηφισμού αποκλείει ορθά και εύλογα τις υπερδιαστασιολογήσεις των εν λόγω εγκαταστάσεων και συνεπώς την ύπαρξη περίσσειας ενέργειας. Αν' ό,τι φάνηκε από το πόρισμα της ειδικής επιτροπής που συνέστησε το ΥΠΕΚΑ για το θέμα που πρόσφατα δημοσιοποιήθηκε, οι προβληματισμοί μας βρίσκουν ανταπόκριση από την Πολιτεία, αφού το εν λόγω πόρισμα κινείται πάνω στο πλαίσιο των θέσεών μας.

Επιγραμματικά ποια άλλα θέματα υπάρχουν στην ατζέντα του Συνδέσμου;

Στην παρούσα περίοδο κυφορούνται και παρακολουθούμε στενά μία κοσμογονία αλλαγών στην χονδρικοποικίλη αγορά, η οποία οπωσδήποτε θα μας επηρεάσει μέσω των εσόδων βάσει από ΗΕΠ στον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ, ώστε αυτή να μετασχηματιστεί προς το Ευρωπαϊκό Target Model, εγκαταλείποντας το μοντέλο Mandatory Pool που τρέχει τώρα. Επιγραμματικά λοιπόν παρακολουθούμε το μετασχηματισμό των Αποδεικτικών Διαθεσιμότητας

Ισχύος (ΑΔΙ), την εφαρμογή της απόσυρσης του ΜΑΜΚ (Μηχανισμός Ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους) από 1/7/14, το άνοιγμα των δημοπρασιών φθηνής ληνιτικής και υδροηλεκτρικής ισχύος σε τρίτους πέραν της ΔΕΗ προμηθευτές (μοντέλο ΝΟΜΕ) και τις αλλαγές στον προγραμματισμό κατανομής και εκκαθάρισης των συμβατικών μονάδων και τις επιπτώσεις του στην ΟΤΣ (Οριακή Τιμή Συστήματος). Ως προς τα Φ/Β ειδικότερα αναμένουμε την εφαρμογή του νέου μοντέλου λειτουργίας τους αφού τα όποια νέα συστήματα διασυνδεθούν από 1/1/15 δε θα εντάσσονται πλέον στο μοντέλο feed-in-tariff όπως το ξέραμε μέχρι σήμερα αλλά στο feed-in-premium. Δηλαδή δεν θα έχουν σταθερή τιμή αποζημίωσης ανά παραγόμενη kWh αλλά μεταβαλλόμενη με βάση την τιμή της ΟΤΣ ή άλλως του χονδρικοποικίλου κόστους του ρεύματος (θεσομοθετημένο από τον ν. 3734/2009 όπως ισχύει). Τέλος η έναρξη μετασχηματισμού των δικτύων χαμηλής και μέσης τάσης σε «έξυπνα» και η δυνατότητα τηλεματικής παρακολούθησης και διαχείρισής τους από τον ΔΕΔΔΗΕ μέσω των Κέντρων Ενεργειακού Ελέγχου αποτελεί πολύ σημαντικό βήμα όπως ήδη ειπώθηκε για την πρόοδο των ΑΠΕ. Το πρόγραμμα ήδη ξεκινάει με την αναγγελία προμήθειας έξυπνων μετρητών σε καταρχήν 160.000 νοικοκυριά.

Κλείνοντας, θα μπορούσατε να αναφερθείτε στις τρεις βασικότερες, κατά τη γνώμη σας, παρεμβάσεις στις οποίες θα έπρεπε αμέσως να προχωρήσει η Πολιτεία στον χώρο των φωτοβολταϊκών;

- Νομοθετική ρύθμιση για τα δάνεια των κουρεμένων από τον ν. 4254 παραγωγών τόσο για την άμεση αποκλιμάκωση των υπέρογκων επιτοκίων, όσο και για την ουσιαστική παράταση της διάρκειας αποπληρωμής τους. Δυστυχώς η εικόνα που έχουμε είναι πως οι τράπεζες εμπαίζουν και την Κυβέρνηση και τους παραγωγούς για τη δήθεν παροχή όρων ανακούφισης.
- Κατάργηση των τελών επιτηδεύματος ανά Φ/Β πάρκο που χρεώνει η Πολιτεία. Στο θέμα του ΦΠΑ και του συμψηφισμού του δεν επανερχόμεστε διότι υποτίθεται έχει καλυφθεί από την Πολιτεία και αναμένεται η άμεση εφαρμογή της εξαγγελθείσας ρύθμισης.
- Κατάργηση της παράλογης υποχρέωσης διπλοασφάλισης πέραν του ΕΤΑΑ και στον ΟΑΕΕ των μηχανικών προ του 1993 και που συμμετέχουν σε Φ/Β πάρκο. ||